UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summmula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Penitentia serotina prodest sed est difficilis [et] insecura

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Visual Library

☞ Tercio notãdũ. autor dt in lr̃a de pñia debiliũ ⁊ pauperũ. ꝙ ſpi debent ꝓficere ꝑ pc̃cis eoꝝ inq̃ꝝtũ valẽt. ſed talis. pñia debiliũ eſt multũ infirma ⁊ inſecura ⁊ nullo mõ eſt firma. nã dt ſpeculator de infirmis. q̃ non pt explere pñiam nõ dico ꝙ talis dãnat̃. nec dico ꝙ liberatur. Quaſi diceret. ſi deus vult pt ei exhibere miſericordiã ⁊ grãm ſuã. ⁊ ideo ſi q̃s velit eẽ ſecurus ille peniteat ad tantũ q̃ꝝtum peccauit

☞ Quarto nota. lr̃a dt ꝙ nullus dꝫ peccare ꝓpter ſpem venie. ſic ꝙ velit peccare ⁊ pñiam agere. Rõnẽ aſſignãt doctores. qꝛ qñ aliq̃s peccat ꝓpter ſpem venie. tũc illud qđ eſt ꝯceſſum ad ſalutẽ cedit in ꝑditoẽm. ⁊ illđ qđ inſtitutũ eſt ꝓpter bonũ vertitur ad malũ

☞ Quinto notãdũ. ꝙ hõ dꝫ ꝯfiteri ꝑ ꝯfeſſionẽ oris ⁊ ꝯtritiõem cordis et ſatiſfactõem opis. Vñ triplicia ſꝫ opa. q̃dã ſꝫ opa ſatiſfactoria tm̃. et ſꝫ illa q̃ fiũt in purgatorio. ⁊ talia delent pctã ꝯmiſſa. Alia ſꝫ opa ſatiſfactoria ⁊ meritoria. ſicut ſꝫ iſta opa q̃ exercemus in hac vita Alia ſꝫ opa q̃ nec ſꝫ ſatiſfactoria nec meritoria. vt ſꝫ opa dãnatoꝝ. qꝛ dãnatio nõ ſatiſfacit ꝑ delictis. nec etiã meret̃ aliq̃d. qꝛ in pñti vita eſt tp̃s grẽ. tp̃s miſericordie. tẽpus meredi. ⁊ tẽpus ſatiſfaciendi. Et g̃ q̃ in hac vita nõ penitet. in purgatorio penitebit. ⁊ ſi eſt dãnatus nũq̃ꝫ penitebit.

☞ Sexto nota. vtrũ pñia ſerotina etiã ꝓſit ⁊ ſit meritoria. Et arguit̃ ꝙ nõ. nã oĩs pñia meritoria dꝫ eſſe volũtaria. ſꝫ pñia ſerotina nõ eſt voluntaria. g̃ ⁊c̃. Maior ꝓbatur. qꝛ nullus coacte dꝫ penitere Sed minor ꝓbat̃. qꝛ in pñia ſerotina ſiue ſera pctã dimittũt hoiem ⁊ hõ nõ ea. g̃ ſeq̃tur ꝙ penitẽtia ſerotina nõ ſit meritoria. In oppoſitũ arguit̃ ꝙ ſit meritoria autoritate Ezechiel' dicẽtis in ꝑſona xp̃i. in q̃cũq̃ꝫ hora peccator ingemuerit ꝑ pc̃cis ſuis. oĩm pctõꝝ ſuoꝝ ampli⁹ nõ recordabit̃ dñs ¶ Pro q̃ nota ꝙ pñia ſerotina multũ eẽ difficilis ſiue inſecura ꝓpter duo. Primo ex parte hoĩs. qꝛ tũc hõ punit̃ multis tribulatõibꝫ ⁊ doloribꝫ ꝓpter qđ ſuffocat̃ oĩs ꝯtritio q̃ dꝫ fieri ꝑ pc̃cis Nã videm⁹ exẽplũ ꝙ ſi hõ patit̃ in vno membro vt in oculis vel in dẽtibꝫ. tũc pre nimio dolore nõ pt q̃cq̃ꝫ agere. q̃d g̃ erit qñ dolet in oĩbꝫ ſimul. Scđo pñia ſerotina eſt difficilis ex ꝑte finis. qꝛ hõ ꝓpter illũ finẽ dꝫ penitere vt velit ſatiſfacere ꝓ illo ꝙ ſuũ creatorem vnq̃ꝫ offendit. qꝛ in hac ſatiſfactõe nec pt acq̃rere grãm nec amorẽ dei. ſed h̃ nõ pt facere in pñia ſera. qꝛ iſta pñia eſt magis ex timore q̃ꝫ amore. Et illi qui ſero penitẽt aſſimilant̃ nauigãtibꝫ qui timẽt ſe ſubmergi cũ rebꝫ ⁊ bonis. ne ergo ſimul ſubmergãtur ꝓiciũt aliquas res de naui vt ipſa nauis leuius tranſeat. ⁊ hoc nõ faciũt ex amore. ſed ex nimio timore. Sic etiã in ꝓpoſito eſt cũ omnibꝫ hominibꝫ qui ſero penitẽt. nam ſi nõ eſſet pena eterna quã oĩes timemus. nũq̃ꝫ forſan peniteremus. Et ergo dt beat⁹ Auguſtinus. penitentia ſera raro eſt vera. ¶ Sed diceret aliq̃s. q̃uo tñ eſt de latrone qui pendebat in cruce ⁊ penitebat eum penitentia ſera. ⁊ ſaluat⁹ eſt. Dicit̃ ibi ꝙ hoc fuit ex ſpẽali gratia ⁊ ꝑuilegio. ſcꝫ ꝙ fuit ſalu⁹ factus q̃ ⁊ ipſe p̃ſens fuit qui ipm̃ ſaluare ⁊ curare potuit. ¶ Ad rõnem in oppoſitũ eſt dicendũ. ꝙ pctã poſſunt dimittere hominẽ quo ad actũ exteriorẽ ſic ꝙ nõ pt ea amplius exercere. ſed ipſe dimittit acta quo ad diſplicentiã interiorem. ſic ꝙ peccata diſplicent ei in corde. ſic ꝙ talia amplius facere abhorret. Et ſic finaliter dr̃. q̃ꝫuis aliq̃ penitentia ſerotina eſt vera. tñ hoc

eſt raro. qꝛ qn̄ fit tūc fit ex ſpeali inſtinctu ſpiritusſancti

☞ Ultimo notādū. diceret q̇s q̇d mouet nos ad penitētiā. Rn̄deṙ ꝓ͠ma beatū Bern̄. ꝙ ſcꝫ multa. Primo bn̄ficia a deo recepta. ſcꝫ ꝙ hō creatꝰ eſt intelligēs. ſciēs. a nociuis ꝯſeruatus. bonis mūdi ditatus. ſciā informatus. ꝛ multis alijs bonis bn̄ficiatus. Scd̄o bn̄ficia recipiēda. ſ. vera grā ꝛ eterna glīa. Tercio ſuppliciorꝫ fuga. ſcꝫ pene infernalis. Quarto flagella dei. ſcꝫ infirmacōes ꝛ varij languores q̇ multos ad pn̄iam ducūt

s^e^ ꝓchianꝰ .i. induat
SI tuus infirmus habitum ſumat monachorum
.i. religionē s^e^ in clauſtro
In clauſtrum veniens moriatur ibi ſepelitur
s^e^ ꝓchianꝰ s^e^ plebano
Nam tuus ipſe fuit. ideo tibi portio detur
Hereticus. latro. fur. vſurarius. ꝛ qui
.i. ꝑ ſtrāgulacōem .i. īterficiūt .i. gladio. interficiūt
Se laqueis perimunt aut enſe necant manifeſtum
.i. pctm̄. s^e^ dictorꝫ ſcꝫ in cimiterio
Si ſcelus horum ſit. nobiſcum non tumulentur
.i. tales .i. pn̄iaꝫ agāt. s^e^ ꝓ pctō ꝑpetrato. ſ. malefactorꝫ
Hi ſi peniteant. ſatis et faciant. vel eorum
Heredes. tunc a nobis non eijciantur
.i. ſua parētela .i. furi vel latroni
Vel ſi proximitas ſua ſubueniat morienti
.i. valebis .i. violētia. ſ. i cimiterio
Eijce dum poteris illum quem vis ſepeliuit

¶ Iſtud eſt capl'm ſcd̄m in q̊ determinat de ſepulturꝫ eccliaſticꝫ. ꝛ ꝯtinaṫ ad p̄cedēs ſic. Poſtq̄ꝫ autor detminauit de pn̄ia. hic ꝯn̄ter determinat de eccliaſtica ſepultura. Et diuidiṫ in tot ptes q̄t ponit documēta. ptes parebūt in ꝓceſſu. Primo dt̄ ſic. ſi aliq̇s infirmus ꝓchianꝰ mutauit habitū intrādo religionē. vtputa clauſtrū. ꝛ moriṫ in clauſtro ꝛ ibi ſepeliṫ. tūc plebanus de iure p̄t poſtulare ſuā portionē canonicā ab eo. Subdit aliud documētū dicēs. ꝙ fures. latrones. vſurarij. heretici. ꝛ iſti qui ſuſpēdūtur laq̄o. ꝛ q̇ interficiūt ſeipos gladio vel alio inſtrumēto. tales neq̄ꝫ debent ſepeliri in cimiterio. dū tn̄ ſcelꝰ eorꝫ ſit manifeſtū. Sꝫ ſi tales agerēt pn̄iaꝫ an̄ mortē. vel heredes eorꝫ poſt mortē ſatiſfacerēt ꝓ eis agēdo pn̄iam. tūc bn̄ poſſent ſepeliri in cimiterio. Sbdit. ſi aliq̇s fur vel vſurariꝰ. latro vl' hereticꝰ violēter in cimiterio ſepeliṫ. tal' ecōuerſo dꝫ effodi ꝛ eijci de cimiterio

☞ Primo no. autor dt̄ ſi ꝓchianꝰ infirmus moriṫ in clauſtro ꝛ ſepeliṫ ibidē. tūc plebanꝰ p̄t poſtulare ab eo ſuā portōem canonicā. ſꝫ ē intelligēdū ſub diſtinctōe. qꝛ vel talis intrat clauſtꝝ ſanꝰ vel infirmꝰ. ſi ſanꝰ intrat et ꝯtinuauerit ibi ꝑ aliq̊d tp̄s. tūc plebanus nō p̄t poſtulare ſuā portōem ab eo. Si aūt infirmꝰ intrauerit. h̄ eſt dupl'r. vel in eadē infirmitate mortuus eſt. vel nō. Si ꝑmū. tūc plebanꝰ p̄t poſtulare ſuā portōem ab eo. ſi